

Restaurant Supply (Wholesaler)

ਉੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ, ਪਤੀਲੇ, ਕੁੱਕਵੇਅਰ, ਸਰਵਵੇਅਰ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜੂਸਰ, ਐਸਪਰੈਸੋ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

1125 Howard Street, Elk Grove Village, IL 60007
Ph: 847-979-5970, 847-979-5990, 847-228-0150, pragint@aol.com

Prag International Ravi Kapoor (CEO)

Regal Jewels

773-262-4377 www.RegalJewels.com

FEBRUARY WIN GOLD CHAIN
EVERY PURCHASE, BIG OR SMALL, WILL QUALIFY AS AN ENTRY INTO THE RAFFLE!

22KT 24KT

773-262-4377 2025 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659 773-517-0574

Serving Illinois & Florida State.

Buying Selling Renting Investing

ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Also get Free Home Inspection & Attorney Service & Closing cost (Some conditions apply)

E-Mail: j.singh@remax.com/
WEBSITE: jsingh.remax.com

REMAX AMERICAN DREAM, LONG GROVE, IL 60060

Jesse Singh
847-606-3664

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦੋ ਤੇ ਵੇਚੋ

Twenty-Fifth Year of Publication ਮਿਡਵੇਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 26, Issue 31; August 2, 2025 20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074 Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

Email: punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਖੇਡਣ: ਮੋਦੀ

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬਣੀ ਗਲੇ ਦੀ ਹੱਡੀ; ਵਿਆਪਕ ਵਿਰੋਧ

“ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਨੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ”

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸਿੰਧੂਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਉੱਤੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਗਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਸੀਮਾ ਪਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪੇਗੰਡਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਫੈਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਕਬੂਜ਼ਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੀਆਚਿਨ੍ਹ ਨੂੰ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੇਕਰ 2014 ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸੀਆਚਿਨ੍ਹ ਵੀ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 26/11 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ

ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਾਂਗਰਸ 26/11 ਨੂੰ ਭਗਵੇਂ ਆਤੰਕਵਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ 2004 ਤੋਂ 2014 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਖਾਤਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਦਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣੇ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੇ।

ਕਾਂਗਰਸ ਉੱਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ

ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗੇ ਜਦੋਂ ਮਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਸੀਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ “ਸਾਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਲਕਸ਼ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਬੁਲਾਰਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਤੋਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧੀ ਗਈ ‘ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ’ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੀ ਕਦਮ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੱਤਮ ਦੀ ਸਕੀਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐੱਮਪੀ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐਕਸ ‘ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 30,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਧਾ ਕੇ 50,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸਾਲਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। “ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 10% ਵਾਧਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ‘ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ’ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਦੇ 27 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ‘ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ’ ਅਤੇ 6 ਉਦਯੋਗਿਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 65,533 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 32 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ 24,511 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਘਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

Buying or Selling Home?

Contact **PRADEEP SINGH**

COLDWELL BANKER REALTY

847-322-5832

ishowhomes@yahoo.com

1501 E Woodfield Rd Ste 113E, Schaumburg 60173

India Palace Restaurant And Banquet Hall

Best Price Wholesale
Ph: 630-400-0996
Lakhvir S. Johal
Ph: 317-709-7800

Restaurant-Fine Indian Cuisine
(Ph: 317-298-0773)

Banquet Hall Available Up to 550 People
Amber Carmel Ph: 317-580-0828

Amber Indianapolis Ph: 317-578-4400

Royal, Indianapolis, 317-893-2633

Desi Bazar Grocery Store Restaurant, Ph: 317-888-2040

Desi Bazar Indianapolis, Ph: 317-709-7800

Singh Auto Group

3983 ST RD 38E
Lafayette, IN 47905
Ph: 765-607-1300

www.singhautosgroup.com

University Motors

3312 Klondike Rd, West Lafayette, IN 47906
Ph: 765-497-1100

www.universitymotors1.com

Serving Indian American community over 30 years in Midwest for their auto needs.

ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:
Jaspal S. Ghotra: 765-337-5151

Bhaura Transport LLC
Noblesville, IN

ਭਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

*ਵੈਲਿਡ ਸੀ ਡੀ ਐਲ ਏ ਲਾਈਸੈਂਸ
*ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ
*ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਮੇਤ ਮੀਲ .55 ਸੈਂਟ
*ਸਾਈਨ ਐਨ ਬੋਨਸ
*ਹਰ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਘਰ
*ਡਾਇਰੈਕਟ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
*ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ ਮੀਲ 3000 ਤੋਂ 4000
*ਪ੍ਰੀ-ਪਾਸ, ਈ ਜੀ ਪਾਸ ਅਤੇ ਫਿਊਲ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
*ਇੰਡੀਆਨਾ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਪੱਕੇ ਲੋਡ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 317-403-0493

Regal Jewels

773-262-4377 www.RegalJewels.com

LITTLE INDIA CHICAGO
2625 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659
www.RegalJewels.com
PH: 773-262-4377 WA: 773-517-0574

ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਨੇ 'ਸਮਰ ਸੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪਰੇਡ 2025' ਵਿਚ ਲਿਆ ਹਿੱਸਾ

ਸਟ੍ਰੀਮਵੁੱਡ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਪੀਸੀਐਸ) ਵਲੋਂ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੀਮਵੁੱਡ ਦੀ 29ਵੀਂ 'ਸਮਰ

ਗਰੇਵ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਗੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਰੇਡ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਵਾਹਨ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਢੋਲ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਬੈਨਰ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਗੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਲੋਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।"

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਰੇਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸੰਗੀਤ, ਖੇਡਾਂ, ਕਾਰਨੀਵਲ, ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਸਟ੍ਰੀਮਵੁੱਡ ਇਲੀਨੋਇ ਦੇ ਹੂਜ਼ੀਅਰ ਗਰੇਵ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ

ਸੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪਰੇਡ 2025 ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ਮਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਥੀਮ 'ਕੈਡੀਲੈਡ - ਏ ਸਵੀਟ ਟਾਈਮ' ਸੀ। 70 ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਾਲੀ ਇਹ ਪਰੇਡ, ਬਾਰਟਲੇਟ ਰੋਡ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੀਮਵੁੱਡ ਬਲਵੀਡ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੂਜ਼ੀਅਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਰਲਿੰਗ ਹਾਈਟਸ ਵਿਚ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਰਲਿੰਗ ਹਾਈਟਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲਗਭਗ 70 ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ 'ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ 2025' ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਕੈਂਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਕੈਂਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਥੀਮ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਗਤ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰਚੀ ਬਾਣੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਗਤ ਜੀ ਕੱਪੜਾ ਬੁਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਖੀਆਂ ਬੁਣਨੀਆਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇੰਜ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਾਰਜ ਦੱਸਿਆ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ, ਕੀਰਤਨ, ਦਸਤਾਰ ਅਤੇ ਕੇਸਕੀ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦਿਵਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ, ਅਰਦਾਸ, ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸੁਖਾਸਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਟਰਿਪ 'ਤੇ ਵੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਕੈਂਪ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਦਿਵਾਨ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬਹੁ-ਵਕਾਰੀ 'ਡਾ.

ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਸਮਝ ਹੈ। ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਦਿਆਂ

ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਦੀਪ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੈਲਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ, ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੂਧ

ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਲਈ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਦਮ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਹੁਰਾਂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਦਿੱਤਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਦ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਰਿਆਤ, ਡਾ. ਮੇਘਾ ਸਲਵਾਨ, ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਬਾਜਵਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ, ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿਤੀ ਜਦਕਿ ਸਭਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੈਲਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਤਨਾਮ ਮਾਣਕ, ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ, ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।

All International Channels

MR IPTV

"Entertainment" is his middle name!

THE ULTIMATE
IPTV
SERVICES

*Live TV *4K Channels *Sports
*Movies *Documentaries *PPV *News
*Bollywood/Hollywood Movies
*Web Series *Music *Local Channels

ਆਈ ਪੀ ਟੀ ਵੀ ਲਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਘਰ ਬੈਠੇ ਦੇਖੋ!

CALL OR TEXT BOBBY: +1-909-278-7147

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਤਲਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਚ ਲੰਬੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਨਾਚ ਤੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗਜ ਨੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤ ਰੂਪ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ-ਮੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਸ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਚ ਜੰਮ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਲਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਕਈ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਚ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ

ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਇਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ 'ਤੇ ਆਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਖਿਮਾ ਦਾ ਯਾਜਕ ਹਾਂ : ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਖਿਮਾ ਦਾ ਯਾਜਕ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵੀ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਥੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਇਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਗਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੀਤ ਧਾਰਮਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜੜ੍ਹ

350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਗੀਤ-ਨਾਚ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਸੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

UMA TRAVELS

2541 W. Devon Ave.,
Chicago, IL 60659

For Delhi Amritsar-Bombay Ahmedabad, Hyderabad-Madras

Call For Special Sale Fares

Call: 773-338-5603

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566

E-mail: supertravel2003@live.com

Lowest Fares With Excellent Service

United Airlines
British Airways

For Emergency
Call anytime at
847-436-9010

EARLY BIRD SALE!!!!

Etihad, Air India,
KLM, Lufthansa,
Delta, Qatar Airlines.

Domestic fares
available

Matrimonials

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Seeking a professional match green card/citizen only, for U.S. born Dhillon girl 29, 5'4", masters in Environmental Science. Working in university. Brother is Doctor in Stanford. Parents are well educated. Caste no bar. Please call us at: 817 929 6405 or E-Mail at: Dhillon3531@gmail.com.

30-33

Ramgarhia Sikh family seeking a suitable match for their Doctor daughter, 30, 5'6". MBBS (Silver Medalist) from India. Presently in first year of fellowship after Residency (internal medicine) in USA. Father retired as Colonel from Indian Army. Mother working as Lecturer. Caste no bar. Contact us at: +91 9471004633 and +1 (570) 880-0136.

29-32

Looking for a suitable match for our Canadian Citizen Ramgarhia Sikh daughter 32, 5'-8" beautiful, family oriented with Bachelor of Commerce. The boy must be from the USA or Canada, professionally qualified, good-natured, well settled, and with good family values. Serious inquiries only. Please respond to kalsi.construction@gmail.com with biodata.

29-32

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Jatt Sikh Cheema (Namdhari) family seeking a suitable match from the USA for their, 28, 5'11" son. He is Divorced and presently living in San Jose USA. He is running his own business. Parents lives in Mohali (Punjab). Interested call us at: +91 8054553958 or E-mail: rajinder2573@gmail.com

31-32

Jatt Sikh Shergill family seeking an equally qualified USA citizen match for their, 28, 6'1" son. He has done B.E. Electrical from PU Chandigarh (PEC) and working as a senior analyst at United Airline Gurgaon. He has 10 years USA visitor visa and comes USA frequently through company. Elder brother is married and doing business in the USA. Mother is a central govt. employee in Chandigarh. Residence is at Mohali. Interested please call us at: 317-430-6545 or email at csahi1949@gmail.com

31-34

Well settled Gursikh Amritdhari boy in USA, 1987 born, 5'-11" tall, MS Degree holder, works as Software Product Leader, Green Card petition approved in 2016. Home Owner in San Francisco, Bay Area, California since 2021, innocently divorced, issueless, family oriented, seeks Amritdhari (Keskidhari/ready to tie Keski), educated, vegetarian, family oriented Girl. Preference to girls living in USA & CANADA. Marriage Bureau stay away. Please contact us at +1-510-399-4085 or +91-98993-79442 (whatsapp) or E-mail at cjsingh55@gmail.com

30-33

Sikh family looking for a suitable match for their US citizen, son (wears turban), 24, 5'7", BS (Computer Science) and Masters (Computer Information System) from UWM. He is well settled and working full time in Wisconsin for a renowned MNC and earning a decent package. We are a well settled family living in Wisconsin. Caste Ramdasia (Caste No Bar). Boy lives with grandparents, parents and sister in Wisconsin. If interested, please call at +1 714 699 4754 (Father) or Email: satnamsingh18@hotmail.com

29-32

Jatt Sikh family looking for a suitable match for their US citizen, son, 25, 5'10" tall, holding a degree in Chemical Engineering from UT, Austin-TX. He is currently working in San Francisco. He belongs to a well-settled, respected Jatt Sikh family in the USA. He is the only child with no siblings. if interested, please contact: 501-580-7305 or email: sarabjitb27@gmail.com

Jatt Sikh family seeking a match for their son, born in America. He is 22 years old, 6ft tall and wears a Turban. He did study in computer science and working as a Software Engineer. He has property both in America and India. Seeking a nice girl that enjoys family and lives in USA. He has no siblings. Please contact us at: 206-208-4064 or E-Mail at gursikhjatt@gmail.com

Jatt Sikh SF Bay Area family seeking bride for their USA born Son 24, 5'10". Our Son wears a turban and keeps his hair. He has a BS and MS in Computer Science and is well settled in his profession. Beyond education, girl must have a joint family-oriented mindset with good moral family values. Please Contact ph: 510 861 6491 or email: pgrrealty@gmail.com

Punjab Times

Established in 2000
25th Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Email: punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

Founder Editor:
Amolak Singh Jammu
Managing Editor
Jaspreet Kaur
Editor
Lakhvinder S. Johal
Astt. Editor
Amrit Pal Kaur

Photographer
Kamaljit Singh Viridi
Ph. 847-502-2703
Our Columnists
Gurbakhsh Singh Bhandal
Buta Singh
Tarlochan Singh Dupalpur
Correspondents
California
Ashok Bhaura
New York
Iqbal S. Jabowalia
917-375-6395

Postmaster: Please send
address changes to Punjab Times,
20451 N. Plum Grove Rd., Palatine,
IL 60074

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 130 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ
ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ
ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ
ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਪੇ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ
ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ
ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorse
the claim made in the
advertisement published in
Punjab Times.

All disputes subject to
Chicago jurisdiction.

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਬੂਤ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ
ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੂੰ
ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਪ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਸੀ
ਤੇ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ
ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਅਗਰ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ
ਪਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਇਹੀ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ
ਦਾ ਬਦਲਾ 22 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ
ਨੇ ਧੂਆਂਧਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ 29

ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ ਉਸਨੇ ਕਰਾਈ
ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਉਸਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ
ਕਰ ਰਿਹਾ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ

ਹਨ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਗੇ ਕਿ “ਟਰੰਪ ਬੂਠ
ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ” ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼
ਕਰਦਿਆਂ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ: - “ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਗੂ ਨੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਰੋਕਣ
ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ।” ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ
ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ
ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ।
ਇਸ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ
ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ
ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਦਾ ‘ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਦਮ’ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ, ਜਿਸ ‘ਚ
26 ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਦੇ ਜਵਾਬ ‘ਚ ਭਾਰਤ
ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਬਾਰੇ
ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਲੋਕ ਸਭਾ
‘ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ
ਦੇਰ ਰਾਤ 12.55 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਚਰਚਾ
ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਥੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ
ਦਾ ਬਿਉਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ
ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਭਾਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ
ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ‘ਚ ਚੁੱਕਿਆ
‘ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਦਮ’ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ‘ਚ ਪਹਿਲਗਾਮ
ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਤੰਤਰ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ, ਪਹਿਲਗਾਮ

ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ
‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ
ਸੰਬੰਧ ‘ਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਚ
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਰੁਖ਼
ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’
ਅਜੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ
ਨੇ ਮੁੜ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ
‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਅਜੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ 6 ਅਤੇ 7
ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਏ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ
ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕਦਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ
ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ, ਸਾਰੇ
ਵਿਕਲਪਾਂ ‘ਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਕਰਾਰ
ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ‘ਚ “ਜਿਸ ਮੋਹੀ ਮਾਰਾ ਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰੇ”
ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ (ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ)
ਮਾਰਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਜਨਾਥ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਚ ‘ਰਾਮਚਰਿਤ ਮਾਨਸ’
ਦੀ ਉਕਤ ਚੌਥਾਈ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਅਸੀਂ (ਸਰਕਾਰ ਨੇ) ਪ੍ਰਭੂ ਹਨੂਮਾਨ ਦੀ
ਰਣਨੀਤੀ ਵਾਂਗ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ‘ਚ
ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਚ ਹਨੂਮਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਗਵਾਨ
ਰਾਮ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨੀਤੀ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ-
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਦੀ
ਬੁਨਿਆਦ ‘ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ
ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ
ਵਾਜਪਾਈ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਲਾਹੌਰ ਬੱਲ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਕਦਮ ਦੱਸਦਿਆਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਨਵਾਜ਼ ਤਰੀਵ ਨਾਲ
ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਹੱਥ ਵਧਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਸਾਡੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’
ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਮਕਸਦ
ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ
ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ
‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਬਾਅ ‘ਚ ਰੱਖਿਆ
ਗਿਆ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ
ਬਿਆਨ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਠਾਏ
ਜਾ ਰਹੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਅਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਸੀ।
‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ? ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ
ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ
ਸਿੰਧੂਰ’ ਨੂੰ ਤਿੰਨੋਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਅਤੇ
ਬਹਾਦਰੀ ਵਾਲੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸਦਿਆਂ
ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਫਸੀਲ
ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ‘ਤੇ
ਸੱਤਾ ਪਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਮੰਤਰੀ
ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਚ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਨੂੰ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕਾਰਵਾਈ
ਦੇ ਵਿਖਾਵੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ
ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ
ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ
‘ਤੇ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ 1962 ‘ਚ
ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ‘ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਈ ਸੀ
ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ (ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ
ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਦੂਜੇ
ਦੇਸ਼ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ (ਭਾਜਪਾ ਨੇ)
- ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਤੋਪਾਂ
ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ
ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਉਸ ਸਵਾਲ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ‘ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ
‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ‘ਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕਿੰਨੇ
ਰਾਫਲ ਜਾਂ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਹਨ।

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ...

ਇਹ ਰਕਮ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ
ਲਗਾਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਇੱਕ
ਕਿੱਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਗਜ਼
ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟ ਅਤੇ 200 ਗਜ਼ ਦਾ ਵਪਾਰਕ
ਪਲਾਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇੱਕ
ਏਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਨਾਲ ਲਈ
25 ਗਜ਼ ਦਾ ਬੁਥ ਅਤੇ 125 ਗਜ਼ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ
ਪਲਾਟ ਮਿਲੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਵਪਾਰਕ ਥਾਂ
ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਂ
ਮਿਲੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ
ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ ਖੇਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵੀ ਉੱਠੇ ਸਵਾਲ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ
ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ
ਦੀ ਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀ
ਪਲੇਟਫਾਰਮ ‘ਐਕਸ’ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ
ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਗ ਨੇ
ਇਹ ਪੋਸਟ ਡਿਲੀਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੀ ਪੋਜ਼
ਵਿੱਚ ਕੰਗ ਨੇ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾ
ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ,
ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ, ਫਸਲ ਮੰਡੀਕਰਨ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ
ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਰਗੇ ਕਈ ਕਦਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਕੇ
ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਡ ਪਾਲਿਸੀ ‘ਤੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬਾਹ: ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ
“ਧੌਕੇਸ਼ਾਹੀ” ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ
ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਨੇ ਖੁਦ
ਟਰੈਕਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ
ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸੂਬੇ
ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ
ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਗਮਾਡਾ
ਦਫਤਰ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਰੁੱਧ
ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ
ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਨੇ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ
ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ
ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਦਸਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ
ਦਿੱਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼: ਜਾਖੜ

ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਲੈਂਡ
ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ “ਪੌਜ਼ੀ ਸਕੀਮ” ਕਰਾਰ
ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਦਾ ਝੂਠਾ ਲਾਲਚ ਦੇ
ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਹਤੋਤਪਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ
ਕਾਰਨ ਰਜਿਸਟਰੀ ਤੱਕ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਨਨ ਹੈ। ਜਾਖੜ
ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰੀਅਲ
ਅਸਟੇਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ
ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿਵਾਈ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਨੈਤਿਕ ਅਤੇ

ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੇ
ਸਾਂਪਲਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਕੇਡੀ ਭੰਡਾਰੀ ਵਰਗੇ
ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ
ਹੀ ਕਈ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਖ਼ਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ
ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ
ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰਨ ਦੀ
ਚਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ
ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਹਿਮਾਇਤ ਵੀ ਦੇ
ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ
ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ

ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ)

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ
ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ (ਹੈਪੀ ਹੀਰ)
ਆਗਿਆਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ
ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਮਨਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ

Sistar Mortgage
A Nationwide Lender

Over 2 Decades of experience providing high level servicing for new and experienced borrowers!

Residential and Commercial Loans
Available In Most States!

Special loan programs for:

- Jumbo Loans
- Self Employed and with a work permit
- Business loans with or without property

(734) 330-8859
balbir.grewal@sistarmortgage.com
balbirgrewal@sistarmortgage.com
<https://www.nmlsconsumeraccess.org>

GoldenKey LENDING

Grow your business with our Strategic

COMERCIAL LOAN SOLUTIONS

Partner with us for expert guidance and support

Contact Us at
317-620-4100
www.goldenkeylending.com

We speak your Language
English • ਪੰਜਾਬੀ • ਹਿੰਦੀ • اردو

325 S. College Avenue, Indianapolis, Indiana 46202

NMLS 147421

2025 Global Punjabi Milaap-Chicago

PUNJABI AKHAAN

Sat. Aug. 16, 2025 (2 - 6 pm) Touch of Spice: 913 W. Irving Park Rd., Itasca, IL. 60143

Dr. Javed Bhatti, Abid Rasheed, Tahira Rida, Raj Lalit, Dr. Afzal Rahman, Master Dharmpal Singh Uggri, Kashish Hasharpur, Sarwan Singh, Prof. K. S. Hundal, Miss Sagam, Rakind Kaur, Geetika Kaur, Mrs. Kirpal Kaur, Riaz Baber, Bibi Surjit Kaur Gill, Ch. Zafar, Anrit Kaur, Navrasi Kaur, Thakur S. Basati, Sajid Chaudhry

For more information please contact:
Thakur S. Basati: 847-738-6002
Sajid Chaudhry: 773-213-3775

Sponsors: PHACA (Pakistan Heritage and Cultural Association) & NKPI (Navraaz Kaur Productions Inc.)

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦੋ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਲਿਖਤ:

- * ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ਼ 1469-2022 (5 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 70 (including courier charges)
- * ਨਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ 2748 ਸਫ਼ੇ, ਸੈਂਕੜੇ ਰੰਗੀਨ ਤਸਵੀਰਾਂ (4 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 120 (including courier charges)
- * ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ (2 ਜਿਲਦਾਂ) US \$ 40 (including courier charges)
- * ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ US \$ 20 (including courier charges)
- * ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਟੀਕਾ US \$ 20 (including courier charges)
- * 100 ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ US \$ 20 (including courier charges)
- * ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, 40 ਮੁਕੱਤੇ US \$ 20 (including courier charges)
- * ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਇਤਿਹਾਸ US \$ 20 (including courier charges)

ਬੀਬੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ਲਿਖਤ

- * 101 ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ US \$ 25 (including courier charges)

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਿਰਨਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਲਿਖਤ

- * 550 ਸਵਾਲ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ) US \$ 20 (including courier charges)

English books: (by Dr Harjinder Singh Dilgeer)

- * Guru Granth Sahib (English translation) 7 volumes. US \$ 125 (including courier charges)
- * Sikh History in 10 Volumes. US \$ 100 (including courier charges)
- * Amritsar & Darbar Sahib (Illustrated. with dozens of precious coloured photos of Darbar Sahib) US\$ 40 (including courier charges)
- * Heritage of the Punjab (with dozens of precious photos of historical buildings of Punjab) US \$ 50 (including courier charges)
- * Encyclopedia of Jalandhar District (with dozens of precious photos of historical buildings of Punjab) US \$ 50 (including courier charges)
- * Historical Sikh Shrines (with hundreds of precious photos of historical Gurdwaras of all the Gurus) US \$ 125 (including courier charges)

All books will be delivered to you at your door.

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਫੋਨ: 224-422-4773, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਫੋਨ: +44 777 549 9320

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 847-359-0746

To Advertise In Punjab Times Call: 847-359-0746

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 2019 'ਚ ਮਨਾਏ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਲੰਗਰ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ

ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁਤੈਣ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿਸ਼ਚੈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚੈ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀਖ਼ਲੂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਬਣੇ ਤਲਖੀ ਭਰੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਨਾਂਦੇੜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 200 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਮਤਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ: ਭਾਜਪਾ

ਜਲੰਧਰ: ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਠੌਰ ਵੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਆਕਸੀਜਨ ਸਪਲਾਈ ਰੁਕਣ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੇ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਜ਼ਿਉਂਦਾ- ਜਾਗਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਮਰੀਜ਼ ਆਕਸੀਜਨ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੜਫ-ਤੜਫ ਕੇ ਜਾਨ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਸੀ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਇਥੇ ਆਕਸੀਜਨ ਪਲਾਂਟ 'ਚ ਖਰਾਬੀ ਕਰਕੇ 3 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਲਈ

ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਠੌਰ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਬਦਲਾਅ, ਜਿੱਥੇ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ 'ਚ ਬੂਠੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਢੇਰ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ: ਸੰਸਦ ਭਵਨ 'ਚ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਦਾਚੀਗਾਮ ਮੂਲਨਾਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਾਸਟਰਮਾਈਡ ਸੁਲੇਮਾਨ ਉਰਫ ਸੁਲੇਮਾਨੀ

ਉਰਫ ਹਾਸਿਮ ਮੂਸਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜ ਨੇ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਾਦੇਵ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਸੋਮਵਾਰ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹਾਲੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹਮਜਾ ਅਫਗਾਨੀ ਤੇ ਇਕ ਜਿਬਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਲਸਕਰ-ਏ-ਤਾਇਬਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਗਰੁੱਪ (ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਜੀ) ਦਾ ਕਮਾਂਡੋ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਐੱਮ-ਚਾਰ ਕਾਰਬਾਈਨ, ਦੋ

ਅਸਾਲਟ ਰਾਈਫਲਾਂ, 17 ਰਾਈਫਲ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੇ ਬੈਸਰਨ ਵਿਚ 25 ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਘੋੜੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਐਨਐਏ ਨੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮਦਦਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ 20-20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਐਲਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਚਲਾ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਲਟਰਾਸੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਸੂਚਨਾ

ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਦਾਚੀਗਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਮਹਾਦੇਵ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲੁਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੌਜ ਦੀ 50 ਆਰਆਰ ਅਤੇ 24 ਆਰਆਰ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਨਾਲ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਾਦੇਵ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੂਚਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਲਟਰਾਸੈੱਟ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਸਕਰ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਲਟਰਾ ਹਾਈ-ਫੀਕਵੇਂਸੀ ਰੇਡੀਓ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ 2016 ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਚੀਨ ਵਿਚ ਬਣੀ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਇਨਕੁਪਡ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਲਗਪਗ 16 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਗੁੱਜਰ- ਬੱਕਰਵਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ

ਬੇਹੱਦ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੀ ਫੌਜ ਦਾ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਬਚ ਕੇ ਭੱਜ ਨਾ ਸਕਣ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ ਨੌਂ ਵਜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਹਵਾ ਵਿਚ ਚਲਾਈਆਂ ਪਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਅੱਗ ਵਧਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਈਫਲ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਦਾਗਿਆ। ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬੀ ਫਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਆਈਜੀਪੀ ਵੀਕੇ ਬਿਰਦੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੰਧ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ ਹਨ।

ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਬਣੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਗਾਖਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਵਾਟਸਨਵਿਲ (ਬਿਊਰੋ): ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਟਰੇਸੀ ਵਿਚ

ਗਾਖਲ ਨੂੰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਉਪਰੰਤ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਨਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਕਬੱਡੀ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੂੰ ਗਾਖਲ ਗਰੁੱਪ

ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ

ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 23 ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਖਿਡਾਉਣ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਲਡ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ

ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸ਼ਿੰਦਾ ਅਟਵਾਲ) ਨੇ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣਗੇ ਉੱਥੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜੰਮ-ਪਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਵੀ ਗਾਖਲ ਗਰੁੱਪ, ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਗਾਖਲਾਂ ਵਲੋਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ

ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ. ਵਲੋਂ 2026 'ਚ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਵਰਲਡ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਜੀਠੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਜਾਰੀ

ਖੰਨਾ: ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਮੋਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਖੰਨਾ ਦੇ ਸਮਰਾਲਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇਕ ਘਰ 'ਚ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਜੀਠੀਆ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਖੰਨਾ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਮਿਲੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸਾਲ 2021 'ਚ ਖੰਨਾ 'ਚੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਮ ਖੰਨਾ ਵਾਸੀ ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁਣ ਖੁਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਖੰਨਾ ਨਾਲ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਸਿਮ ਖੰਨਾ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ

ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ 13 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਜਨਵਰੀ 2024 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਜਸਮੀਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਨਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਡਿਪੂ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਮ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਸਮੀਤ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਮ ਖੁਦ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੁਲਾਸੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਜਸਮੀਤ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਲੱਗਾ। ਤਾਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਟੀਮ, ਜਸਮੀਤ ਦੇ ਸਮਰਾਲਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ। ਇੱਥੇ ਜਸਮੀਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਜਸਮੀਤ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਿਆ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ

ਈਰਾਨ 'ਚ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ; ਛੇ ਮੌਤਾਂ

ਦੁਬਈ: ਈਰਾਨ 'ਚ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਤੇ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 20 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬੇ ਸਿਸਤਾਨ ਤੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹੋਈ

ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਝੜਪ 'ਚ ਤਿੰਨ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਕ ਮੀਡੀਆ ਚੈਨਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਮਲਾ ਜਾਹੇਦਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਤਹਿਰਾਨ ਤੋਂ 1,130 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ 'ਚ ਸਥਿਤ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੰਟਰੋਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਵੋਟ ਚੋਰੀ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਸੀਟ 'ਤੇ ਵੋਟ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਨੂੰ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਾਂਦਲੀ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ।

ਬਲੋਚਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ 'ਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਣੇ 23 ਹਲਾਕ

ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ: ਬਲੋਚ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ (ਬੀਐਲਏ) ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮੇਤ 23 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੀਐਲਏ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕਈ ਆਰਮਡ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਬੀਐਲਏ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਜੀਯੰਦ ਬਲੋਚ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਨੇ ਮਸਤੂਗ, ਕਲਾਤ, ਜਮੁਰਾਨ, ਬੁਲੇਦਾ ਤੇ ਕਵੇਟਾ ਵਰਗੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਨੁਸ਼ਕੀ,

ਦਲਬੰਦਿਨ ਅਤੇ ਪੰਜਗੁਰ ਵਿਚ ਵੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਬੀਐਲਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ 22 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕਲਾਤ ਦੇ ਕੋਹਾਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ 'ਤੇ ਘਾਤ ਲਗਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਫ਼ੌਜੀ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਕਿਆਂ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 13 ਫ਼ੌਜੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ 5ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਮਚ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਚਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਪਗ 45 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਾਖਲ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਟਰੱਮਾ ਵਾਰਡ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਦਰਅਸਲ 45 ਸਾਲਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਇਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਆਪੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀਰਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਬਲਵਿੰਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਲੱਗ

ਪਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੀ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਤਤਫ਼-ਤਤਫ਼ ਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਏਡੀਸੀਪੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਲਵਿੰਦਰ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਸਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2022 ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੁਣ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰੇਲਿੰਗ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਆਹ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ

ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ: ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਆਰਿਆ ਸਮਾਜ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ . ਪਾਲਣਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਚ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ। ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੋਨੂ ਉਰਫ ਸਹਨੂਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਖਰੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੋਕ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਂਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਖਰੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਠੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਤਤ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਫਰਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੈਣਗੇ, ਇਸ ਦਾ ਸਭਿਊਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ।

ਗ਼ੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਏਡੀਆਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡੂੰਘੀ ਪੁਨਰ ਜਾਂਚ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐੱਸਆਈਆਰ 'ਤੇ ਰੋਕ

ਲਗਾਈ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਪੁਨਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਚ ਆਧਾਰ, ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੇ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਗੇ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਫਾਈਨਲ

ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਉਸ 'ਚ ਅੰਤਿਮ ਮੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ

'ਤੇ ਸ਼ੰਕਰ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਕ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਨਾਲ 4.5 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਖਰੜਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਫਾਈਨਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਤਰੀਕ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਧਾਰ, ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ

ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਰੈਫਰੈਂਸ ਫਾਰਮ 'ਚ ਭਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਫਾਰਮ 'ਚ ਵੋਟਰ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਤੇ ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨੰਬਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੇਸ ਟੂ ਕੇਸ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ।

ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ 'ਤੇ ਮੌਲਾਨਾ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਉਬਾਲ

ਲਖਨਊ: ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮੈਨਪੁਰੀ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ 'ਤੇ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ ਰਸ਼ੀਦ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐੱਨਡੀਏ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੁੱਪੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ।

ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੋਮਤੀ ਨਗਰ ਦੇ ਵਿਭੂਤੀ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕੇ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ 'ਤੇ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ ਰਸ਼ੀਦ ਨੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਸਿਰ ਢਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਇਸ ਸਫ਼ਾਈ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇਮਾਮ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ ਰਸ਼ੀਦ ਨੇ ਇਕ ਟੀਵੀ ਡਿਬੇਟ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ ਦੇ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ

ਗਈ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਤੱਕ ਹੰਗਾਮਾ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ ਰਸ਼ੀਦ ਨੇ ਟੀਵੀ ਡਿਬੇਟ ਦੌਰਾਨ ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ ਦੇ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਢਕੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸਨ, ਇਕ ਇਕਰਾ ਹਸਨ ਨੇ ਸਿਰ ਢਕਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਨਹੀਂ।" ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਜਿਦ ਨੇ ਜਨਤਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਡਿੱਪਲ ਯਾਦਵ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖ਼ਾਰਜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ 4500 ਕਿਊਸਿਕ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਮਈ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਹੋਈ ਬੈਠਕ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੇ।

ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂੰ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦਾ 100 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ 4,000

ਕਿਊਸਿਕ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੋ ਮਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ 4500 ਕਿਊਸਿਕ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਖਤਾ ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ (ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭਾਖਤਾ ਨੰਗਲ ਡੈਮ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਭੇਜੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਸੂਬੇ ਵੱਲੋਂ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖ਼ਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਧੇ ਬੱਲੇ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ: ਮੋਦੀ

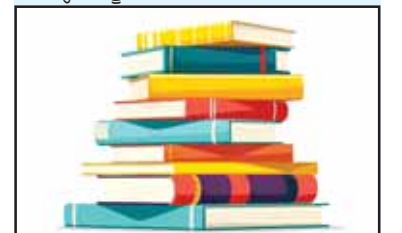

ਲੰਡਨ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂ.ਕੇ. ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਕਟ ਨਾਲ ਜੋੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਗੇਂਦ 'ਸਵਿੰਗ' ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਖੁੰਝ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਧੇ ਬੱਲੇ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਯੂ.ਕੇ. ਨਾਲ ਇਕ ਉੱਚ ਸਕੋਰ ਵਾਲੀ ਠੋਸ ਭਾਈਵਾਲੀ ਬਣਾਉਣ

ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਕਿਕਟ ਸਿਰਫ ਇਕ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਜਨੂੰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਨ 2035' ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਟਾਰਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਡਨ ਵਿਚ 'ਬਕਿੰਘਮ ਸਟ੍ਰੀਟ ਕਿਕਟ ਹੱਬ' ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਹੁਣ 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਯੂ.ਜੀ-ਪੀ.ਜੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਮੈਡੀਕਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੇ ਫਾਰਮੇਸੀ ਵਰਗੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਰਾਹ 'ਚ ਹੁਣ ਭਾਸ਼ਾ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਨਾਲ 22 ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਹੁਣ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ (ਯੂਜੀ) ਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ (ਪੀਜੀ) ਕੋਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ 22 ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਥਰੂਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਇਨਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਪਾਂਸਡਰ ਔਤਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਆਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਣ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਪਹੁੰਚੇ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਥਰੂਰ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ- ਮੈਂ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਵਰਤ। ਅਸਲ 'ਚ, ਆਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ।

15% ਤੋਂ 20% ਰਹੇਗੀ ਆਲਮੀ ਟੈਰਿਫ ਦਰ: ਟਰੰਪ

ਟਰਨਬੇਰੀ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 15% ਤੋਂ 20% ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਏਗਾ, ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ।

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਟਰਨਬੇਰੀ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਗੋਲਡ ਰਿਜ਼ੋਰਟ 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੈਂ ਕਹਾਗਾ ਕਿ ਇਹ 15 ਤੋਂ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ'। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲਗਭਗ 200 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਟੈਰਿਫ ਦਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 10% ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਏਪੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ (ਈਯੂ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ 15% ਟੈਰਿਫ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਸੌਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਰਸੁਲਾ ਵਾਨ ਡੇਰਲੇਯਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਟੈਰਿਫ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ 27 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਅਗਸਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਈਯੂ ਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਦਾ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲਬਾਤ ਸੀ। 'ਅਸੀਂ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਯੂ ਦੀ ਵਪਾਰ ਡੀਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਡੀਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਟਰੰਪ ਇਸ ਸਮੇਂ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਯੂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਰਸੁਲਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਗੋਲਡ ਰਿਜ਼ੋਰਟ 'ਚ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੁਕਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 17 ਜੂਨ ਦੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਹੋਰ ਪੱਛਤੋਂ ਵਰਗ (ਓਬੀਸੀ) ਦੀ ਸੰਧੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ, ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਵਿਨੋਦ ਚੰਦਰਨ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਨਵੀ ਅੰਜਾਰੀਆ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।' ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 17 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਓਬੀਸੀ ਏ ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ-ਬੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 140 ਉਪਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਓਬੀਸੀਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 8 ਮਈ ਤੋਂ 13 ਜੂਨ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਗਵਈ ਨੇ ਸੂਬਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੱਖਕਾਰ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕ

ਨਵਾਂ ਬੈਂਚ ਗਠਿਤ ਕਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕਿਵੇਂ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ (ਮੰਡਲ ਫੈਸਲੇ) ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਈ ਢਾਂਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਓਬੀਸੀ ਸੂਚੀ ਬਗ਼ੈਰ ਕਿਸੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਸੂਬਾ ਪੱਛਤਾ ਵਰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜਸਟਿਸ ਯਸ਼ਵੰਤ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਨਾ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਘਰ ਵਿਚ ਨਕਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਯਸ਼ਵੰਤ ਵਰਮਾ ਲਈ ਸੋਮਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਗ਼ ਧੋਣ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪੁੱਜੇ ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ 'ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਹੋਏ? ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ? ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਬਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੰਘਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਏਜੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਸੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੱਜ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਸਦ ਹੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੀਜੇਆਈ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੈਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜੱਜ 'ਤੇ ਕਦਾਚਾਰ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ

ਇਸ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਫੋਟੋ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੂਰੀਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਆਸੀ ਹੋ ਗਈ ਜਦਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਿਆਸੀਕਰਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਜਸਟਿਸ ਦੱਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਹੈ? ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਘਲ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ? ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ

ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਚੁੱਕਿਆ।

ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੰਘਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਨਗੇ। ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸੀਜੇਆਈ ਵੱਲੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੀਜੇਆਈ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਦੱਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੱਜਾਂ ਦੀ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕੀ ਗਲਤ ਸੀ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣਾ ਕਿਵੇਂ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ? ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਮੁੱਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੱਜਿਸ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਫੋਟੋ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਘਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੱਕ ਟਾਲਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਪੁਆਇੰਟਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰ ਕੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ।

19 ਸਾਲਾ ਦਿਵਿਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਬਣੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਤਰੰਜ ਚੈਂਪੀਅਨ

ਬਾਟੂਮੀ (ਜਾਰਜੀਆ): ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਖਿਡਾਰਨ ਦਿਵਿਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਬਾਟੂਮੀ 'ਚ ਹਮਵਤਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕੈਨੇਰੂ ਹੈਪੀ ਨੂੰ ਟਾਈਬ੍ਰੇਕਰ 'ਚ ਹਰਾ ਕੇ ਫਾਈਡ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ 19 ਸਾਲਾ ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਕਾਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤਿਆ, ਬਲਕਿ ਗ੍ਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਵੀ ਬਣ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਗ੍ਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਚੌਥੀ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 88ਵੀਂ ਖਿਡਾਰਨ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਖਿਡਾਰਨ ਨੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੇਡੇ ਗਏ 2 ਕਲਾਸੀਕਲ ਮੈਚ ਡਰਾਅ ਨਾਲ। ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਾਈਬ੍ਰੇਕਰ ਰਾਊਂਡ 'ਚ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਟਾਈਬ੍ਰੇਕਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇਮ 'ਚ ਚਿੱਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ, ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਹੱਥੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਡਰਾਅ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਪਰ ਦੂਜੇ ਗੇਮ 'ਚ, ਕਾਲੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ

2 ਵਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰੈਪਿਡ ਚੈਂਪੀਅਨ ਨੂੰ 2.5-1.5 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਫੀਡ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 2 ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ 'ਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈਆਂ। ਇੰਨਾ

ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦਿਵਿਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਤੇ ਕੈਨੇਰੂ ਹੈਪੀ ਦੋਵੇਂ ਫਾਈਨਲ 'ਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ।

ਥਾਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ

ਪੁਤਰਜਯਾ: ਥਾਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਇਹ ਸੋਮਵਾਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਥਾਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ 38 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਦਰਜਨਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਨਵਰ ਇਬਰਾਹੀਮ ਦੀ ਮੱਧਸਥਤਾ ਵਿਚ ਕੰਬੋਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੁਨ ਮਾਨੇਤ ਅਤੇ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਰਜਵਾਹਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫੁਕਬਮ ਵੇਚਾਯਾਚਾਈ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਇਬਰਾਹੀਮ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮਿਲਵਾਏ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬਿਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਮਲੇਸ਼ੀਆ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

ਮੰਤਰੀ ਮਾਨੇਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚੇਗੀ, ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਅਤੇ ਬੇਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਵੇਚਾਯਾਚਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ ਹੋਣਾ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੜਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ

ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹਾਦਰ, ਅਣਖੀ ਪੁੰਤੂ ਅਣਗੋਲੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੋਧਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਹ 1919 ਦੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਗਵਰਨਰ ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਜਾ ਕੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਅਣਖ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂਪਨ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨਾਇਕ ਬਣ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਛਾ ਗਏ ਸਨ।

ਬਚਪਨ: ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਮ 26 ਦਸੰਬਰ 1899 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਨਾਮ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਕੰਬੋਜ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਕਿਸਾਨੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1903 ਵਿਚ ਮਾਂ ਅਤੇ 1907 ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਦੀ

ਸ਼ੁਰੂਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਅਨਾਥ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਅਨਾਥ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਮੁਕਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਅਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ।

ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਉਸਨੂੰ ਉਦੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿੱਤਨੇਮ, ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਵਜੋਂ ਕਢਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 1917 ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਵੀ ਕੁਝ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਚੱਲ ਵੱਸਿਆ। ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਦਬਾਅ, ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਜ਼ਬਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਏ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ (1919): ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1919 ਨੂੰ ਹੋਏ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ

ਸਾਕੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਚ ਰੋਲੇਟ ਐਕਟ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਜਨਰਲ ਰੇਗਿਨਾਲਡ ਡਾਇਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਵਿਚ 1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ) ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੁੱਕੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੈਂਕੜੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ 19 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਵਜੋਂ ਪਾਣੀ ਪਿਆਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਖੂਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਵਿਚਲਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾ ਲਈ। ਇਸ ਸਾਕੇ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸਾਕੇ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝਿਆ। ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਡਾਇਰ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀਆਂ।

ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਰਾਹ: ਹੱਤਿਆਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਰ ਮੁਵਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ—ਅਫਰੀਕਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ—ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਰਗਰਮੀ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ।

ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮੈਕਸੀਕਨ ਔਰਤ ਲੁਪੇ ਹਰਨੰਦਜ਼ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਕੇ ਸਥਿਰ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਹ ਨਿਯਮਿਤ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਪਰ ਉਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੇਤਨਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸਦੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਇੰਡੀਆ ਐਜ਼ ਆਈ ਕਿਊਡ ਇਟ' (1925) ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਹੱਤਿਆਕਾਂਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। 1927 ਵਿਚ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ

ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 1931 ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਖਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ, 1934 ਵਿਚ "ਰਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ" ਨਾਮ ਧਾਰ ਕੇ ਉਹ ਲੰਡਨ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਭਾਰਤ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ (1940): 13 ਮਾਰਚ 1940 ਨੂੰ, ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਹੱਤਿਆਕਾਂਡ ਦੇ 21 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਡਨ ਜਾ ਕੇ ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ। ਲੰਡਨ ਦੇ ਕੈਕਸਟਨ ਹਾਲ ਵਿਚ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸੀ, ਵਿਚ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਲੈ

ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ: "ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੰਜਿਸ਼ ਸੀ।

ਉਹ ਇਸਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਆਦਮੀ... ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ... ਮੈਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ।"

ਸਰਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੌਮੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਇਸ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰਿਕਾ "ਹਰਿਜਨ" ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ:

"ਸਰ ਮਾਈਕਲ ਓ'ਡਵਾਇਰ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਜੇਟਲੈਂਡ, ਲਾਰਡ ਲੈਮਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਸਰ ਲੂਈ ਡੇਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਦਰਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਗਲਪਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।"

ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ: ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਡਨ ਦੇ ਓਲਡ ਬੇਲੀ ਵਿਚ ਚੱਲਿਆ।

ਅਰਬ ਸਾਗਰੀ ਰਹਿਣੀ-ਸਹਿਣੀ ਤੇ ਟੋਏ-ਟਿੱਬੇ

ਕੇਰਲ ਦੀ ਜੰਮੀ ਜਾਈ ਤੇ ਯਮਨ ਵਿਚ ਨਰਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਨਮੀਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਯਮਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਗੂੰਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਬਈ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੈਣੀ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੁਬਈ ਵਿਚ ਜਿਥੇ 17 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 2012 ਵਿਚ ਦੁਬਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਦਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਬਲੱਡ ਮਨੀ ਦੇ 8 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਵਾ ਲਈ ਸੀ। ਏਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਓਬਰਾਏ ਅੱਜ ਤਕ 142 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਈ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈ ਕੇ ਏਧਰ ਯਮਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਵਰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਚ ਫਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਗਤਬਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਾਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਐਸ ਪੀ ਐਸ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਖਾਤੀ ਮੁਲਕ 'ਚ 140 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ

ਉੱਤੇ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਦ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਟੁੱਟਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਯਮਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਰਸ ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਆ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨ ਬਚੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। 37 ਸਾਲਾ ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਮਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰਿਆਲ ਤਲਾਲ ਅਬਦੋ ਮੋਹਦੀ ਦੀ

ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਾਜੋਈਆਂ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖ ਲਈਆਂ ਪਰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਉਸ ਦੀ ਹੋਣੀ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਖਾਸਕਰ ਪੀਤਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬਲੱਡ ਮਨੀ (ਦੀਆਂ) ਉੱਪਰ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੁਤੀ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਯਮਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਨਾ ਉੱਪਰ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਮਨ ਦੀ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਨਿਮੀਸ਼ਾ ਜਿਥੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਦ ਹੈ, ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਹੁਤੀ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਚਾਰਾਜੋਈ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ

ਅਤੇ ਦਮਨ ਦੇ ਜਟਿਲ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੱਜਰੀ ਮਾਲਦੀਵ ਫੇਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਮਾਲਦੀਵ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ 40 ਦਿਨ ਰਹਿ ਕੇ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਉਦੋਂ ਮਾਲਦੀਵ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮੇਰੀ ਡਾਕਟਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਉਥੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੀਲ ਲੰਬੇ ਤੇ ਅੱਧ ਮੀਲ ਚੌੜੇ ਬੱਕਰੇ ਦੇ ਪੱਟ ਵਰਗੇ ਇਸ ਟਾਪੂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਸਹਿਣੀ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਦੇਖਣ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਉਥੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਫੇਰੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ) ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗੁਣਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਲਦੀਵ ਵਿਚ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਮਾਲਦੀਵੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਭਾਰਤ-ਮਾਲਦੀਵ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਦਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਮਾਲਦੀਵ ਦੀਆਂ ਅਤਿਅੰਤ ਵਚਿੱਤਰ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਉਥੇ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁੱਤਾ ਆਦਿ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ, ਸ਼ਰਾਬ, ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ। ਮਾਲਦੀਵ ਦੇ ਜੰਮੇ ਜਾਇਆਂ ਨੇ ਚੂਹੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਾਥੀ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੂਹੇ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੁਣਾਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਕੋਹੜੇ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਝ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦਾ ਮਰਦ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ

ਨਿੱਕ ਸੁੱਕ

ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਫੋਨ: 91-98157-78469
Sandhugulzar@yahoo.com

ਉਸਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਰਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਏਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਉਥੇ ਪਰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ। ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੇਪਰਦ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਅਮੀਰ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਗਰੀਬ ਵੀ। ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜ ਕੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਉਛਾਲ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸਿੱਟ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ 'ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ' ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵੇਖਣ ਮੁੜ ਮਾਲਦੀਵ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਚੇਤੇ ਆ ਜਾਣ! ਵੇਖੋ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!!

ਅੰਤਿਕਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭੈਣ ਭਰਾ।।
ਬੋਤਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਪਿੱਪਲ ਦੀ ਛਾਵੇਂ
ਮੁੰਨੀਆਂ ਰੰਗੀਨ ਗੱਡੀਆਂ
ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਅੰਮਾਂ ਦੀਏ ਜਾਈਏ
ਬੋਤਾ ਭੈਣੇ ਫੇਰ ਬੰਨ੍ਹਾਂਗਾ।

ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਸਪੀਕਰ ਲਾਈਏ

ਸੰਗੀਤ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੈ... ਕੰਬਣੀ ਛੇੜਦੈ। ਅਟੁੱਟ ਜੋੜ ਆ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਰਨ ਤੱਕ। ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹੁੰਗਰ ਨੂੰ ਹੀ 'ਖੁਸ਼-ਆਮਦੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦੈ... ਧੜਕਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਗ਼ਮੀ ਦਾ ਪਲ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰਾ ਸੁਖਦ ਪਲਾਂ ਮੌਕੇ ਅਸਮਾਨੀ ਗੂੰਡੀ ਚਾੜ੍ਹਦੈ ਤੇ ਗ਼ਮਗੀਨ ਛਿਣਾਂ ਵੇਲੇ ਮਲੂਮ ਲਗਾਉਂਦੈ... ਚਾਰਸ ਬੱਝਦੀ ਐ। ਜ਼ਿੰਦਾ-ਦਿਲੀ ਫਿਰ ਸੁਪਨਾ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਐ। ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਧੁਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋਚ ਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਥੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਖਿਆਲੀ ਖਲਾਅ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਚੁੱਪ ਵਸਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ...

ਸੁਰ ਆਪੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਹੈ। ਆਦਿ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਵਰਗੀ ਹੁਕ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਦਾ ਗੁਣਗੁਣਾਇਆ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਹੈਵਾਨ ਵਿਚਲੀ ਸੁਖਮ ਲਕੀਰ ਦਾ ਪਾੜਾ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗਿਆ।

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਹਟਬੱਦੀ
ਫੋਨ: 89684-33500

ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਮਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਦਾ ਖਿਆਲ ਅੰਗੜਾਈ ਲੈਣ ਲੱਗਾ। ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਬਾਲਕੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਬੁਰਮਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਿਆਂ ਢੋਲ ਢਮੱਕੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰਲੇ ਹਾਵ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਹੀ ਆਗਾਜ਼ ਸੀ। ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਠਦੀ ਹੁਕ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੇਲਿਆਂ ਮੁਸਾਹਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਧੌਂਕ ਜੰਮਣ ਲੱਗੀ। ਚੰਨ ਚਾਨਣੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਈ ਰੰਗ ਵਰਤਦੇ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਐ... ਇਸਤੋਂ ਵਿਹੂਣਾ ਜੀਵਨ ਫਿੱਕਾ। ਇਸੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਲਬਲੀ ਜਿਹੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁਨਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀਆਂ ਵਾਟਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਪਿਛਲ ਝਾੜੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਝਰਨਾਹਟ ਛਿੜਦੀ ਆ। ਗ੍ਰਾਮੋਫੋਨ ਜਾਦੂਈ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਸੀ... ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ। ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਚੋਖਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਗਮਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਚੰਭਾ, ਬੇ-ਯਕੀਨੀ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦੈ। ਮੂੰਹੋਂ-ਮੂੰਹ ਗੱਲਾਂ। ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ...

“ਛਾਤਾ ਦਿੱਲੀਉਂ ਮਸ਼ੀਨ ਲਿਆਇਆ, ਚੰਦ ਕੁਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੀ”
‘ਹਿਜ਼ ਮਾਸਟਰ’ਜ ਵਾਇਸ’ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਵਾਲੇ ਕਾਲੇ ਤਵੇ ਨੇ ਗਾਇਆ ਦਾ ਜਾਦੂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਬੋਲਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਹਣਾ ਸਪੀਕਰ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਨਾਇਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਚਾਬੀ ਦੇ ਕੇ ਚਲਾਉਂਦਾ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜਵਾਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜੁੜਦੀ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਦੋ ਤਿੰਨ ਗੀਤਾਂ ਬਾਦ ਤਵੇ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਚਲਦੀ ਸੂਈ ਖੁੰਢੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਘੋੜ ਘੋੜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ, ਮੁੰਡੀਕੂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਲਾਲੀ ਆ ਜਾਂਦੀ। ਸੁੱਟੀ ਹੋਈ ਪੁਰਾਣੀ ਸੂਈ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਕੱਚੇ ਕੋਠਿਆਂ ਤੇ ਵਾਣ ਦੇ ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਕੇ ਉੱਪਰ ਲੱਗਿਆ ਧੂੜ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ

ਆਗਮਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਦਾ। ਕਿਸੇ ਮੁੱਛ ਫੁੱਟ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਸ਼ਗਨ ਨਵੇਂ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ‘ਜੀ ਆਇਆ’ ਆਖਣ ਲਈ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹੁੰਦੇ। ਯਮਲੇ ਜੱਟ ਦੀ ਹੋਕ ਅਤੇ ਲੋਗੜੀ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ ਤੂੰਬੇ ਦੀ ਟੁਣਕਾਰ ਜਦੋਂ ਆਗਾਜ਼ ਵਿੱਚ ‘ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਨਿਆਰੀ ਐ, ਰੀਝਾਂ ਲਾ ਲਾ ਵਿਹਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ ਐ’ ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਪਦੀ, ਤਾਂ ਪੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਗੰਧੀ ਜਿਹੀ ਘੁਲ ਜਾਂਦੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਬਰ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ। ਐਲ ਪੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਝਰੀਟੇ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਛਿੰਦੇ ਦੇ ਗਾਏ ‘ਜਿਓਣਾ ਮੌੜ’ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਅਣਖੀਲੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਹਰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਵਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਾ ਧਰਿਆ। ਉਧਰ ਮਾਣਕ ਦੀ ਗਾਈ ਹੀਰ ਦੀ ਕਲੀ ਵਾਕਿਆ ਈ ਦੂਰੋਂ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਤੋਂ ‘ਸਲੋਟੀ’ ਦੀ ਸੂਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦੀਦਾਰ ਕਰਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਿੱਸੇ ਸਰਵਣ ਭਗਤ, ਇੰਦਰ ਬੇਗੋ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਲੱਗਦੇ। ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਡਿਊਟ ਸੁਣਕੇ ਗੱਭਰੂ, ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀਰਾਂ ਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਤਸਬੀਹਾਂ ਦਿੰਦੇ। ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ ਦੀ ਲੰਮੀ ਹੋਕ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋਕ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ ‘ਪੂਦਨੇ’ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਥੇ ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ, ਸਵਰਨ ਲਤਾ, ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ

ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹਦੀ ਆ, ਉਨੇ ਹੀ ਵੇਗ ਨਾਲ ਇਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਲਮ ਲੁਹਾਰ ਦਾ ਚਿਮਟਾ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾਉਂਦੈ। ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ, ਮਹਿਦੀ ਹਸਨ, ਨੁਸਰਤ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ੌਕਤ ਅਲੀ, ਰੇਸ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਨੂਰ ਜਹਾਂ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਤਹਿਜੀਬ ਦੇ ਹੀ ਤਾਂ ਨਾਇਕ ਹਨ। ਮਲਿਕਾ ਪੁਖਰਾਜ ਦਾ ‘ਅਭੀ ਤੋ ਮੈਂ ਜਵਾਂ ਰੂੰ’ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਦਿਲ ਅਣਭਿੱਜਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਲੈਅ ਦਾ ਦਰਜਾ

ਕਲਾ ਪਰਿਕਰਮਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਐ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਗੰਧਲਾਪਣ ਡੂੰਘੀ ਚੀਸ ਦਿੰਦੈ। ਲੱਚਰਤਾ ਅਤੇ ਵੈਲੀਪੁਣਾ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦੇ ਨੇ। ਜ਼ਮਾਨਾ ‘ਤਵੇ’ ਤੋਂ ‘ਚਿੱਪ’ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਐ। ‘ਪੌਪ’ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ‘ਪਾਪ’ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ। ‘ਰੈਪ’ ਦਾ ਸਮਝ ਤੇ ਸੁਝ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ। ਲੱਗਦੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਗਲੇ ਦੀਆਂ ਸਰੋਦੀ ਧੁਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਯੰਤਰ ਲੈ ਰਹੇ ਨੇ। ਦਿਲੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ‘ਵਾਹ ਵਾਹ’ ਨੂੰ ‘ਵਿਊਜ਼’ ਨਾਲ ਨਾਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ। ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਰਮਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਗਾ ਮਾਅਰਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਹਲਸਾਜ਼ੀ ਐ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੰਗੀਤਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਸੱਲੂ ਦਿੱਤੇ ਨੇ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਆਸ ਦੀ ਚਿਣਗ ਜਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਆ। “ਕਰੀ ਕਿਤੇ ਮੇਲ ਰੱਬਾ, ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦਾ।” ਬੋੜਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਗਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਕੁੱਝ ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਨੇ ਚਿਤਵਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੰਗੀਤਕ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਦੇ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਉਧਰਲੇ ਪਾਸੇ ਅਖਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਣਕ ਦੀ ਤੁੰਬੀ ਖੜਕੇ ਤੇ ਇੱਧਰ ਸਾਡੀਆਂ ਮਹਿਫਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਲਮ ਲੁਹਾਰ ਦਾ ਚਿਮਟਾ!

ਆਓ ਜੋਦੜੀ ਕਰੀਏ! ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੇ ਸੁਮੱਤ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ। ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਣੀਏ। ਆਮੀਨ...

ਮਗਰੋਂ ਸੁੱਝੀ: ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਭੱਦਰਪੁਰਸ਼ ਲੁਧਿਆਣੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਤੇ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਲਾ ਫੱਟਾ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰੇ। ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪੱਲੇ ਪਈ। ਹਤਾਸ਼ ਹੋਏ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਸੱਜਣਾ, ਯਮਲਾ ਕੋਠਿਆਂ ‘ਚ ਨੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੈ।”

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ ‘ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ’ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ‘ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 9 ਅਗਸਤ 2025 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-702

ਬੇਬੇ ਬੈਠੀ ਵਿਚ ਵਿਹੜੇ ਦੇ, ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਅੱਜ ਤੋਲੇ,
ਇੱਕ ਪੱਲੜੇ ਪਾਇਆ ਪੋਤਾ, ਦੂਜੇ ‘ਚ ਬੂਟ ਅਣਤੋਲੇ।
ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਕਰਾਂਗੇ, ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲੇ,
ਦੇਸੀ ਤਰੀਕੇ ਖੁਦ ਪਰਖੀਏ, ਸਿਹਤਾਂ ਦੇ ਮਾਸੇ ਤੋਲੇ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-700

ਕੋਮੋ, ਕਾਂਸਟੈਂਸ ਜਿਹੀਆਂ ਮੋਹਰੀਆ ਝੀਲਾਂ।
ਅਲਪਾਈਨ ਝੀਲਾਂ ਸੰਗ ਭਰਿਆ ਐਲਪਸ।
ਥਾਂ ਥਾਂ ਫਿਰਿਆ, ਸੁਖ ਭਾਲਣ ਖਾਤਰ ਬੰਦਾ।
ਜਿਉਂ ਮਿਰਗ ਵਿਆਕੁਲ, ਰਹੇ ਆਤੁਰ ਬੰਦਾ।
ਨਾਕਾਮ ਨਿਕੰਮਿਆ! ਕਿਉਂ ਭੱਜਦਾ ਤੂੰ ਫਿਰਦੋਂ,
“ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰ ਮਹਿ” ਨਾ ਦੇਖੇ ਅੰਦਰ ਬੰਦਾ
-ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ‘ਨਾਕਾਮ’
ਫੋਨ: +1 864 318 5500

ਗਰਮੀ ਦੇ ਸਤਾਏ ਤੁਰ ਪਏ, ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕਾਰ, ਪਾਣੀ ਸੋਡਾ ਵਿਚ ਰੱਖ ਲਏ, ਰੱਖੇ ਸਨੈਕ ਦੇ ਪੈਕਟ ਚਾਰ। ਛੱਡੀ ਗੱਡੀ ਫਿਰ ਸੱਤਰ ‘ਤੇ, ਕਰੇ ਗੱਲ ਹਵਾ ਨਾਲ ਕਾਰ, ਝੱਟ ਜਾ ਕੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ, ਹੋ ਗਏ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿਚ ਸੁਮਾਰ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਜੰਗਲ ‘ਚ ਹੈ ਮੰਗਲ ਪੁਰਾਤਨ ਕਹਾਵਤ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਗ ਦਗ ਕਰ ਉਠਦਾ ਅੰਦਰੋਂ ਧੂਰ ਵਲਵਲਾ ਹਿੰਦ ‘ਚ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਖਿੱਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸਭ ਜਾ ਸਕਦੇ ਐਲਪਸ ਉਚਾ ਪਹਾੜ, ਯੂਰਪ ‘ਚ ਫੈਲਿਆ ਝੂਠੀ ਸੁਲਾਘਾ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਤਾਂ ਦਿਖਾਵਾ ਦੂਰ ਭੰਬਲਭੂਸਿਆਂ ‘ਚ ਫਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰੇਕ ਨੇੜੇ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਨਜ਼ਾਰਾ।
-ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੀਤੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ‘ਕੱਠੀਆਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ ਮਾਨਣ ਆਈਆਂ। ਪਹਾੜਾਂ ਉੱਪਰ ਖਿੜੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਦੂਣ ਸਵਾਈਆਂ। ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣ ਖਾਤਰ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਕੈਮਰੇ ਕੈਦ ਕਰਾਈਆਂ। ਪੰਨਵਾਦ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਪਸ਼ਨ ਖਾਤਰ ਲਾਈਆਂ।
-ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ
ਫੋਨ: +1 403-439-2008

ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਭੀ ਅਸਲੀ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿੱਕਾ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਨਕਲੀ। ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵੀ ਜੋ ਨਾ ਬੱਕਣ ਸਲਾਹੁੰਦੇ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਮ ਦਾ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਨਕਲੀ। ਯੂਰਪੀਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਵਿਸ ਐਲਪਸ। ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਵਾਲਾ, ਨਕਲੀ ਐਲਪਸ।

ਫਿਲਮ ਲੋਕ

ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਵਹਿੰਦਾ ਦਰਿਆ ਸੀ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ

ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਵਹਿੰਦਾ ਦਰਿਆ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੂੰ 'ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ-ਏ-ਤਰਨਮ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੇ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਫਿਲਮੀ, ਭਜਨ, ਕਵਾਲੀਆਂ, ਗਜ਼ਲਾਂ, ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ, ਠੁਮਰੀ ਤੇ ਕਲਾਸੀਕਲ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਜੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗਾਇਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ ਹੋਵੇ।

ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦਾ ਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਰਫੀ ਦਾ ਜਨਮ 24 ਦਸੰਬਰ, 1924 ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਹਾਜ਼ੀ ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਮਾਤਾ ਐਲਾ ਰੱਖੀ (ਕਰਮ ਬੀਬੀ, ਗੁਲਾਬੇ) ਦੇ ਘਰ ਮਜੀਠਾ ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਰਫੀ ਦਾ ਦਾਦਾ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਦਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸਲਮਾ ਸੀ। ਰਫੀ ਦੇ

ਪਿਤਾ ਨਾਈ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਹਜ਼ਮਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਕੁੱਕ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰਫੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਫੀਕੋ ਸੀ। ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਲਗਾਅ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਵਾਲੇ ਇਹ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝਦੇ। ਰਫੀ ਹੋਰੀ ਚਿਰਾਗ ਬੀਬੀ, ਰੇਸ਼ਮਾ ਬੀਬੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਇਸਮਾਇਲ, ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਆਦਿ ਅੱਠ ਭੈਣ ਭਰਾ ਸਨ।

ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਸੰਗਤ

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਇਕ ਫ਼ਕੀਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਨਾ, ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣਾ ਤੇ ਰਫੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਗੀਤ ਸੁਣਦੇ ਫਿਰਨਾ। ਉਸ ਫ਼ਕੀਰ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਆਉਣਾ ਤੇ ਰਫੀ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਫਿਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਨੇ। ਉਸ ਫ਼ਕੀਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪ ਵੀ ਗੁਣਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਵੱਟਾਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ 'ਤੇ ਰਫੀ ਨੇ ਗਾਉਂਦੇ ਫਿਰਨਾ। ਫਿਰ ਇਹ ਗਾਉਣਾ ਉਸ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ।

ਲਾਹੌਰ ਜਾਣਾ ਤੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਣਾ

ਚੌਥੀ ਕਲਾਸ ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਤੇ 1936 ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਰਫੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ

ਆਪਣਾ ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਮਕਾਨ 1400 ਰੁ: ਵਿਚ ਵੇਚ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਰ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਰਹੀ ਔਟਲਾ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭੂਆ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬਸੀਰਾ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਬਰਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਰਫੀ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਕੇ ਬੜੇ ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ ਖਾਂ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰੋਜ਼ ਨਿਸ਼ਾਮੀ, ਪੰਡਿਤ ਜੀਵਨ ਲਾਲ ਮਣੇ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦ ਅਬਦੁੱਲ ਵਾਹਿਦ ਖਾਂ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਗਾਉਣਾ

ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ 1937 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਫੀ ਦੀ ਉਮਰ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਬੜਾ ਤਕੜਾ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਨਾਮਵਰ ਗਵੱਈਏ ਮਹਿੰਦੀ ਹਸਨ, ਕੇ. ਐਲ ਸਹਿਗਲ ਤੇ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ, ਮਾਈਕ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਰੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉੱਥੇ ਰਫੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਨੇ ਮੌਕਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਈਕ ਦੇ ਰਫੀ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ। ਰਫੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਿਰ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਲਿਆ। ਰਫੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗਾਇਆ।

1940 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਸਦਕਾ ਰਫੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਗੁੱਲ-ਬਲੋਰ ਵਿਚ 'ਜੀਨਤ ਬੇਗਮ' ਨਾਲ ਡਿਊਟ ਗੀਤ 'ਸੋਹਣੀਏ ਨੀ ਹੀਰੀਏ ਨੀ' ਗਾਇਆ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਰਫੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1952 ਵਿਚ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਨੌਸ਼ਾਦ ਵੱਲੋਂ ਗਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਗੀਤ ਸੀ 'ਓ ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਰਖਵਾਲੇ' ਤੇ ਫਿਲਮ ਸੀ 'ਬੈਜੂ ਬਾਵਰਾ' ਤੇ ਇਸੇ ਸਾਲ ਹੀ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ।

ਲਾਹੌਰ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਗਾਉਣਾ

ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਦੋਂ-ਰੇਡੀਓ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਧਿਅਮ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੇ ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਆਪ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਤਕਰੀਬਨ- ਤਕਰੀਬਨ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ

ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਦੀ 1968 ਵਿਚ ਆਈ ਫਿਲਮ 'ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਗੀਤ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੇ ਗਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਇਕ ਗੀਤ ਦੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ

ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਆਈਡੀਆ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਗਰ ਆਪ ਇਸ ਗੀਤ ਕਾ ਮੁੱਖਤਾ ਔਰ ਅੰਤਰਾ ਏਕ ਹੀ ਸਾਂਸ ਮੇਂ ਗਾ ਦੇ ਤੇ ਬਾਤ ਬਨ ਜਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 'ਚਲੋ, ਤੁਮਹਾਰੀ ਬਾਤ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।' ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਫੀ ਨੇ ਉਸ ਗੀਤ ਦਾ ਮੁੱਖਤਾ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਇਕ ਹੀ ਸਾਹ ਵਿਚ ਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਖਤਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਉੱਠ ਕੇ ਰਫੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 'ਰਫੀ ਸਰ, ਆਪ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਫਿਰ ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ਼ੰਮੀ, ਐਸੀ ਸ਼ਰਤ ਮੱਤ ਲਗਾਇਆ ਕਰੋ। ਕਿਸੀ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਜਾਏਗੀ। ਅਗਰ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਾ ਤਾਂ ਆਪ ਕੇ ਲੀਏ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਗਾਨੇਗਾਉਂਗਾ।' ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਹਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਾਇਕ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਲਈ ਗੀਤ ਨਾ ਗਵਾਏ ਹੋਣ। ਜਿਵੇਂ 'ਓ ਪੀ ਨਈਅਰ, ਸ਼ੰਕਰ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ, ਐੱਸ. ਡੀ ਬਰਮਨ, ਮਦਨ ਮੋਹਨ, ਆਰ.ਡੀ ਬਰਮਨ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹਰ ਹੀਰੋ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦੀ ਸੀ। ਰਫੀ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਰ ਹੀਰੋ ਹੀਰੋਇਨ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਗਾਏ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਦੇਵ ਆਨੰਦ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਪੂਰ, ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ, ਧਰਮਿੰਦਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਜੀਤ, ਪਰਦੀਪ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੇਏ ਮੁਖਰਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਦਾਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰਫੀ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ।

ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਦੀ ਭੂਆ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬਸੀਰਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਥੇ ਮੁੰਬਈ ਆ ਕੇ ਰਫੀ ਨੇ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਟੀ 'ਦਿਲਕਸ਼' (ਬਿਲਕੁਆਇਸ ਬਾਨੋ) ਨਾਲ ਦੂਸਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਸਈਦ ਰਫੀ, ਦੂਜੀ ਸ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਇਹ ਛੇ ਬੱਚੇ ਹਾਮਿਦ ਰਫੀ, ਸਾਦਿਕ ਰਫੀ, ਸ਼ਾਹਿਦ ਰਫੀ, ਖਾਲਿਦ ਰਫੀ, ਯਾਸਮੀਨ ਰਫੀ, ਪਰਵੀਨ ਰਫੀ ਆਪ ਦੇ ਸੱਤ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਬਾਂਦਰਾ ਇਲਾਕੇ 'ਚ 'ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਾਲਾ ਚੌਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਰਫੀ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਰਫੀ ਨੇ ਆਪਣੀ 55 ਸਾਲ 7 ਮਹੀਨੇ ਤੇ 7 ਦਿਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚੋਂ 41 ਸਾਲ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਪੀ ਕਰ ਕੇ ਗਾਇਆ ਤੇ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ 31 ਜੁਲਾਈ, 1980 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਫੀ ਨੂੰ ਤੀਸਰਾ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਪਰ ਰਾਤ 10.25 ਮਿੰਟ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਮਹਿਬੂਬ ਗਾਇਕ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਗਾਇਕ ਦੀ

ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੀਤ ਗਾਏ

ਰਫੀ ਨੇ ਆਪਣੀ 40 ਸਾਲ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਤੇ ਗਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਅਸਾਮੀ, ਤੇਲਗੂ, ਕੋਂਕਣੀ, ਕੰਨੜ, ਬੰਗਾਲੀ, ਮਰਾਠੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਸਿੰਧੀ, ਮਗਾਹੀ, ਮੈਥਲੀ, ਉਰਦੂ, ਭੋਜਪੁਰੀ, ਉੜੀਆ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਸਪੇਨੀ, ਡੱਚ, ਫਾਰਸੀ, ਅਰਬੀ, ਹੈਤੀਆਈ ਆਦਿ ਲਗਭਗ 35 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 28,000 ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗੀਤ, ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਬਦ, ਫਿਲਮੀ, ਕਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਭਜਨ ਗਾਏ ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ।

ਰਫੀ ਦੇ ਹਿੱਟ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਗੀਤ ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਰਫੀ ਵੱਲੋਂ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਗਾਏ ਗਏ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਉਹ ਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਫੀ ਨੇ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਨਾਮ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਲਾਕਾਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਮਿਲਣਾ ਹੋਇਆ। ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 70-80 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਸੱਸੀ-ਪੁੱਨੂੰ' ਆਈ ਸੀ। ਉਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਇਕ ਗੀਤ ਸੀ 'ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕਦੇ ਨਈਉਂ ਸੌਂਦੇ, ਨੀ ਤੇਰੀ ਕਿਵੇਂ ਆਖ ਲੱਗ ਗਈ। ਇਹ ਗੀਤ ਜਨਾਬ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਜਦ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਮੈਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਅੰਦਰੋਂ ਮਨ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੰਦਰੋਂ ਡਰੀ ਵੀ ਜਾਵਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ 'ਵਾਹ ਵਾਹ! ਯੇ ਗੀਤ ਜਿਤਨੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਸੇ ਮੈਨੇ ਗਾਇਆ ਥਾ, ਉਸ ਸੇ ਭੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਿੱਦਤ ਸੇ ਤੂੰ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਐਕਟਿੰਗ ਸੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁਆ ਹੂੰ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ।

ਹਿੱਟ ਹਿੰਦੀ ਗੀਤ

ਲਿਖੇ ਜੋ ਖਤ ਤੁਝੇ (ਕੰਨਿਆਦਾਨ)
ਬਹਾਰੋਂ ਫੂਲ ਬਰਸਾਉ (ਸੂਰਜ)
ਖੋਇਆ ਖੋਇਆ ਚਾਂਦ (ਕਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ)
ਯੇ ਦੁਨੀਆ ਯੇ ਮਹਿਫਲ (ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ)
ਦਰਦ-ਏ-ਦਿਲ, ਦਰਦ-ਏ-ਜਿਗਰ (ਕਰਜ਼)
ਖੁਸ਼ ਰਹੋ ਤੂੰ ਸਦਾ (ਖਿਲੋਣਾ)
ਬਦਨ ਪੇ ਸਿਤਾਰੇ ਲਪੇਟੋ ਹੁਏ (ਪ੍ਰਿੰਸ)
ਉਤੇ ਜਬ-ਜਬ ਜ਼ੁਲਫੇ ਤੇਰੀ (ਨਯਾ ਦੌਰ)
ਚੰਦਵੀਂ ਕਾ ਚਾਂਦ ਹੋ (ਚੰਦਵੀਂ ਕਾ ਚਾਂਦ)

ਹਿੱਟ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ

ਚਿੱਟੇ ਦੰਦ ਹੱਸਣੋਂ ਨਈ ਰਹਿੰਦੇ (ਭੰਗੜਾ)
ਢੋਲ ਵੱਜਦਾ ਤਾਲੀ ਵੱਜਦੀ (ਸੰਤੋ ਬੰਤੋ)
ਸੋਹਣਿਓ ਮੱਖਣੋਂ (ਦਾਜ)
ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ ਕਾਲਾ (ਦੋ ਲੱਛੀਆਂ)
ਲੱਗੀ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨੀ ਸੌਂਦੇ (ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ)

ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਗੀਤ

-ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹਾਲ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ
-ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ
-ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੀ
-ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ (ਸ਼ਬਦ)
-ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ (ਸ਼ਬਦ)
-ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ (ਸ਼ਬਦ)
-ਹਰ ਕੋ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ
-ਤੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮੇਲ ਨਾ ਜਾਵੇ (ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ)

ਇੰਡੀਅਨਾਪੋਲਿਸ ਵਿਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੈਲਫ ਸਟੋਰੇਜ

Indianapolis, IN

Yard Address: 10318 Pendleton Pike, Indianapolis, IN 46236

Semiyard

Parking & Self-Storage Available

Download Semiyard App & Book

916 755 0085

Mobile & Text:

916 610 0033

SCAN ME !

Install via
App Store

Install via
Google Play

24/7 Access & Support

PARK MONTHLY!

\$ 125

\$ 125

\$ 125

\$ 125

\$ 200

Reliable

Trucks & Trailer Repair Shop

7401 Brookville Road Indianapolis, IN 46239

- * Truck & Trailer Alignment
- * Truck Oil Change
- * Truck & Trailer Brakes
- * Shock and Chambers
- * Drive Lines & AC Work
- * Tire Change, Repair, & Balance
- * Reefer Oil Change

- * DPF Work * Nox Sensor
- * Truck & Trailer Bushings
- * Air Compressor * Air Dryer
- * Radiator Change

ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ, ਟਰੱਕ ਆਇਲ ਬਦਲਣ, ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਬਰੇਕਾਂ, ਟਾਇਰ ਬਦਲਣ, ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ, ਰੀਫਰ ਆਇਲ ਬਦਲਣ, ਏਅਰ ਡਰਾਇਰ, ਰੇਡੀਏਟਰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਤੇ ਟਰੇਲਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Gurbaksh S Randhawa: 317-800-2976

Sam Bhullar: 317-995-2020